

سوال

شخص حاجی اگر در حال رفتن به طواف یا عرفات بی وضو شود چه کار باید بکند؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولاً:

جمهور علما بر این هستند که طواف بدون طهارت صحیح نیست. پیشتر در پاسخ به سوال شماره (34695) دربارهٔ اختلاف علما در این زمینه سخن گفتیم، بنابراین کسی که در حین رفتن به طواف وضویش باطل شده باید وضو بگیرد و سپس طوافش را آغاز کند که این بی‌شک اولی و به احتیاط نزدیکتر است.

ثانیاً:

اما برای وقوف در عرفات داشتن طهارت شرط نیست بنابراین اشکالی ندارد که حاجی در عرفات بدون وضو باشد و نیازی به وضو ندارد مگر وقتی که قصد نماز دارد و علما بر این اتفاق دارند که وقوف در عرفه برای زن حائض و شخص جنب صحیح است.

امام نووی - رحمه الله - در المجموع (۸ / ۱۴۰) می‌گوید: **ابن منذر می‌گوید: علما بر این اجماع دارند که وقوف [عرفه] برای مرد و زن غیر طاهر مانند جُنُب و حائض و دیگران صحیح است.**

جز اینکه مستحب است طاهر از هر دو حَدَث بزرگ و کوچک (جنابت و بی‌وضویی) در عرفه بایستد زیرا که او ذکر الله را به جای خواهد آورد و وضو به هنگام یاد الله متعال مستحب است.

نگاه: **کشف القناع** (۲ / ۴۹۴).

والله اعلم